

Beleidsplan Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR)

Toezegging benchmark gegevens

20 september 2017

Afgelopen maandag 11 september 2017 is het beleidsplan Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR) behandeld. Bij de behandeling is in reactie op een vraag van de VVD door Wethouder Agricola toegezegd de benchmark aan de raad te sturen. Deze memo geeft antwoord op deze toezegging.

Benchmark notitie 'beheer in beeld' 2014

De notitie 'beheer in beeld' brengt de essentiële informatie rondom het beheer van de openbare ruimte in beeld en vormde daarmee het startpunt voor het beleidsplan. In de notitie wordt een vergelijking gemaakt tussen de beschikbare middelen in de begroting en berekende gemiddelde onderhoudskosten. Doel was om inzicht te krijgen welke kwaliteit realiseerbaar is met het budget dat de gemeente heeft, als voorbereiding op het opstellen van het beleidsplan. Uitgegaan is van een gemiddelde B-onderhoudsniveau als referentie. Figuur 1 geeft een indruk van hoe de gemiddelden van Dalfsen zijn gepositioneerd in vergelijking met Nederlandse gemeenten.

Onderhoudsgroep	Dalfsen	Benchmark - laagste	Benchmark - hoogste
Verharding* (inc. Reiniging)	€ 0,59	€ 0,63	€ 0,94
Groen	€ 0,59	€ 0,54	€ 1,03
Openbare verlichting	€ 55	€ 48	€ 87
Spelen (per toestel)	€ 286	€ 260	€ 321

Figuur 1 Budget voor basiskwaliteit per eenheid (m2 en stuks) t.o.v. Nederlandse gemeenten (bron: database PLAN terra. Weergegeven zijn de uitvoeringsbudgetten incl. VAT (voorbereiding, administratie en toezicht).

In de notitie wordt geconcludeerd dat de beschikbare middelen voor groen, openbare verlichting en spelen liggen binnen de benchmarkgetallen maar aan de lage kant zijn. Het beschikbare gemiddelde budget voor verhardingen ligt onder de benchmark laagste. Daarbij is in de gemeente Dalfsen ook reiniging nog in dit bedrag opgenomen, zodat de bedragen zich niet goed laten vergelijken. In de benchmarkgemeenten is reinigen namelijk als apart bedrag bovenop het bedrag voor verhardingen opgenomen. Opvallend is natuurlijk dat de gemeente Dalfsen voor deze bedragen tot op heden wel een betere kwaliteit realiseert dan de meeste gemeenten. Afgewogen aan de geleverde kwaliteit zijn de beschikbare middelen laag tot zeer laag.

Benchmark beleidsplan integraal beheer openbare ruimte 2017

Om het begrip van de in het beleidsplan integraal beheer openbare ruimte gepresenteerde financiële conclusies te versterken, zijn in figuur 2 de gegevens van Dalfsen naast drie gemeenten met ongeveer gelijke inwoneraantallen geplaatst. Putten en Losser zijn op veel punten vergelijkbaar, met name ten aanzien van het beschikbare budget per m2. Deze beide gemeenten hebben overigens een vergelijkbaar profiel ten aanzien van de huidige hoge onderhoudskwaliteit (ruime B), en ook een aanzienlijk tekort op het budget voor onderhoud van verhardingen. Losser heeft daarom (noodgedwongen) de ambitie voor verhardingen naar C moeten verlagen. Loon op Zand heeft voor een aanzienlijk deel van het areaal, namelijk woongebieden, bedrijventerreinen en buitengebied, de onderhoudsniveaus C of C+ vastgesteld. Duidelijk is dat de gemeente Dalfsen gemiddeld aanzienlijk meer areaal beheert dan de drie anderen en dat dit ook leidt tot een hoger benodigd budget per woning.

	Dalfsen	Putten	Loon op zand	Losser
aantal inwoners	27.587	24.269	22.870	22.552
aantal woningen	10.053	9.382	9.355	8.735
areaal kern (m2)	2.548.321	1.491.893	2.020.489	1.535.000
areaal buitengebied (m2)	3.563.155	2.480.292	849.516	2.035.000
areaal per woning (m2)	608	423	307	409
uitvoeringsbudget	€ 4.847.561	€ 3.154.348	€ 2.474.026	€ 2.620.574
budget per woning	€ 482	€ 336	€ 264	€ 300
budget per m2	€ 0,79	€ 0,79	€ 0,86	€ 0,73

Figuur 2 Benchmark gegevens (Bron: PLAN terra kengetallen gemeenten)

Uit de vergelijking wordt geconcludeerd dat de gemeente Dalfsen een grote openbare ruimte onderhoudt en daarbij een goede kwaliteit levert. De kwaliteit van het onderhoud van de openbare ruimte loopt al wel terug over de periode 2014-2016. Tegelijkertijd blijkt uit een vergelijking van de beschikbare middelen en de berekende onderhoudskosten dat de huidige kwaliteit op termijn niet meer te realiseren is.

Rapportage 'Beheer en onderhoud, nu en in de toekomst', 2011

Vanwege noodzakelijke bezuinigingen hebben de besturen van de gemeenten Dalfsen, Staphorst en Zwartewaterland besloten dat er een onderzoek naar de organisatie van de buitendiensten moest worden uitgevoerd. Het onderzoek had de titel 'Beheer en onderhoud, nu en in de toekomst'. Met het gezamenlijk onderzoek wilden de gemeenten inzicht krijgen op welke wijze hun eigen buitendienst beter en efficiënter kan werken en hebben zij gezocht naar kansen en mogelijkheden voor intergemeentelijke samenwerking.

De rapportage is toegevoegd als bijlage bij deze memo. Met het raadsvoorstel "stand van zaken uitvoering coalitiedocument" bent u over de voortgang van de voorgestelde maatregelen op 11 maart 2014 geïnformeerd.

Bijlage 1: Rapportage 'Beheer en onderhoud, nu en in de toekomst'.